

ВОЛИНСЬКІ ЕПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

За єдину Помісну Українську
Православну Церкву!

Часопис Волинської єпархії
Київського Патріархату

№9 (70) вересень 2010 р.

14 серпня, коли Церква відзначала Винесення чесних дерев животворчого хреста Господнього, свято Семи мучеників Маккавеевих і їхніх матері Соломонії та учителя Єлеазара, розпочинала Успенський піст, до кафедрального Троїцького собору прийшло, здається, пів-Луцька. Архієпископ Михайл після Божественної Літургії промовив проповідь, у якій нагадав історію цього торжества, пов'язавши її з сьогоденням. «Не багато храмів України має частку того хреста, на котрому був розп'ятий Спаситель. Ми ж – маємо (святиня постійно зберігається в Катериненському храмі жіночого монастиря Святителя Василя Великого, що в одному комплексі з собором). Але ми цим не хвалимось, це нас лише спонукає до палкішої молитви», – сказав високопреосвященний і, як це видно на світлині Юрія Павлюка, на соборній паперті рясно окропив освяченою водою принесені вірянами зілля та квіти.

З ЦЕРКОВНОГО КАЛЕНДАРЯ

27 вересня – Воздвиження чесного і животворчого хреста Господнього

Це свято на честь віднайдення, повернення та піднесення того хреста, на якому був розп'ятий Ісус Христос. Називається так тому, що по-старослов'янськи *піднесення* буде *воздвиженіє*.

Походження цього празника таке. Після поразки юдейських повстань 70 і 132–135 рр. римляни виселили всіх євреїв з Єрусалима. Місто було зруйновано, руїни вивезено, єрусалимські пагорби переорано, насипано нові, на них за іншим планом споруджено місто Елія-Капітоліна. Тому коли євреям знову дозволили селитися тут, місцерозташування багатьох колишніх об'єктів було вже невідомим або ж відомим приблизно.

У 313 році імператор Константин проголосив Християнство державною релігією Риму, а в 326-му його матір Єлена побувала в Палестині. У Єрусалимі вона побажала помолитися на тому місці, де помер і воскреснув Спаситель. Її привели на пагорб, що, ймовірно, і був Голгофою, про яку йдеться в Новому Завіті. Щоб переконатися в цьому, цариця наказала провести розкопки, адже хрести, на

яких розпинали злочинців, закопували на місці страти. Невдовзі було розкопано три хрести. Але на котрому постраждав Ісус? Який із них справжній Ісусів (*справжній* по-старослов'янськи буде *чесний*)? Цариця наказала принести щойно померлу людину. Три напівзотлілі хрести прикладали до тіла по черзі. Коли приклали третього, померлий ожив. Так допевнилися, що цей пагорб і є Голгофа, а один із хрестів – животворчий, той, на якому розп'яли Христа. Його воздвигли на цьому місці, а потім тримали в коштовній скрині (ковчезі). Але початок торжества Воздвиження було покладено не тоді, а 14 вересня 335 року, як освятили храм на цьому місці.

У 614 році перський цар-язичник Хозрой здобув Єрусалим і забрав реліквію до своєї столиці. Через чотирнадцять літ візантійський імператор Іраклій уклав мир із персами і переніс хреста Господнього до Єрусалима. Тут 14 вересня (за старим стилем) відбулося його друге воздвиження. Відтоді цей празник відзначається щороку.

Віктор ГРЕБЕНЮК

Наша газета – у Вашу скриньку

Боголюб'язний читачу! Наш часопис – надійна підмога та корисний засіб у духовному житті православного християнина. Аби ця найпопулярніша волинська релігійна газета надходила Вам додому – випишіть її у будь-якому поштовому відділенні області, починаючи з будь-якого місяця.

Вартість одного примірника з доставкою – **1 грн 63 к.** (без вартості приймання передплати). Індекс у поштовому каталозі обласної періодики – **91241**. Архів основних публікацій «Волинських єпархіяльних відомостей», оперативні церковні новини тощо – в інтернеті за адресою: www.pravoslavja.lutsk.ua

ХРОНІКА

Продовження. Початок на 2 стор.

року. Під час Богослужіння він провів першу Сповідь і Причастя цьогогорічних першокласників. Дітям було вручено спеціально розроблені посвідчення (з видами рідної церкви), молитовники, іконки «Прибавлення ума», солодощі. Душпастир побажав юним християнам, «щоб Господь дав мудрості пізнавати Його велич і досконалість через різні науки, щоб ця перша Сповідь завжди нагадувала про Божий храм».

У семінарії

17 серпня відбулося засідання педагогічної ради Волинської духовної семінарії під головуванням архієпископа Михаїла. Як зазначено на сайті Volynska-seminaria.org.ua, викладачі розглянули низку важливих питань організації нового навчального року, вдосконалення наукового і виховного процесу, а також укорте порушили питання реорганізації семінарії в академію. Під час засідання педради владика нагородив благословенною грамотою колишнього ректора, а нині викладача цієї духовної школи протоієрея Сергія Мельничука-Мартинюка за багаторічні труди на ниві освіти й виховання.

21 серпня завершено вступну кампанію. Як повідомив семінарський сайт, за результатами вступних іспитів студентами ВДС стали 49 абітурієнтів. На стаціонар богословського відділення зараховано 27, на заочну форму навчання – 13, на регентське відділення – 9.

1 вересня у семінарії відбулася презентація нової книжки історика-архівіста Володимира Рожка «Преосвященний Паїсій, єпископ Савт Бавнд Брукський». Це чергове дослідження, написане на основі першоджерел – надісланих автору ще за життя самим владикою Паїсієм (Василем Іващуким), волинським за походженням, із яким довгий час листувався, а також виявлених у держархівах Волинської, Рівненської, Тернопільської областей і з власного архіву.

Владика Паїсій народився 16 лютого 1913 року в с. Дубини Дубенського повіту, що на Волині. Шевченківській академії, молодіжний український хор, активна участь у «Просвіті», інша патріотична діяльність – такий далеко не повний перелік патріотичної діяльності юнака. З 1935 року, після навчання у Крем'янецькій учительській семінарії, працює вчителем, директором у різних навчальних закладах. У 1942–1943 роках на Дубенщині з його допомогою було організовано 205 читалень і бібліотек.

За любов до рідної землі та Православної Церкви йому довелося йти невільницькою дорогою до Австрії, згодом, після Другої світової війни, шляхи пролягли до Західної Німеччини, звідти – до Північної та Південної Америки, Австралії.

У 1949 році прибуває до США, де живе 26 літ. Організовує Товариство опіки над українськими науковцями, український театр, об'єднує всі українські приватні радіопрोगрами в одну зі щоденним мовленням. У 1977 році на запрошення митрополита Мстислава, тодішнього предстоятеля УПЦ в США та УАПЦ в діаспорі, приїжджає до Савт-Бавнд-Бруку. Згодом йому було висвячено на пресвітера, а за 10 років – на єпископа. Тоді він отримує благословення для подальшої просвітницької та церковної діяльності у країнах Південної Америки.

Де б владика не був, він завжди активно займався розбудовою Українського Православ'я. Із власної бібліотеки передавав книжки до України, зокрема до книгозбірні Волинської духовної семінарії, допомагав студентам, опікувався дітьми Чорнобиля, не забував рідних та близьких на Волині.

Помер Преосвященний 3 лютого 1998 року.

Зі вступним словом до учасників презентації книги виступив ректор семінарії протоієрей Ігор Швець, який відзначив важливість багаторічної праці автора і розповів про головного героя цього дослідження єпископа Паїсія. Мали слово і проректор Василь Лозовицький, завідувач кафедри канонічного права Володимир Вакін, завідувач кафедри гуманітарних дисциплін Ігор Сацки, котрі зазначили, що Українська Православна Церква вкрай потребує таких праць. Адже досі ми здебільшого користувалися напрацюваннями РПЦ.

ВОЛИНСЬКІ ІКОНИ

Образ «Святий Михаїл, митрополит Київський». Поч. XX ст. Походить із луцького кафедрального собору Святої Трійці. Матеріал: дерев'яна основа з двома шпугами (скріплювальними планками), левкас (ґрунт із крейди і клею), різьблення по левкасу, олія, золочення. Реставрована 2005 року авторкою цих рядків.

Святителя Михаїла, першого митрополита Київського і всієї Русі, вшановуємо 13 жовтня, перед святом Покрови Пресвятої Богородиці. Премудрий розумом, освічений і святий життям, за походженням сирієць, він був посланий Константинопольським Патріархом до Києва на просьбу князя. «Красується град Київ до цього дня, ризою хрещення одягнений від тебе, святителю», – звеличується митрополит у піснях. Весь короткий час управління владикою проходив в апостольських трудах – у проповіді Євангелія язичникам, в укріпленні їх віри.

Ікону виконав високопрофесійний живописець. Її виразальні засоби притаманні академічному живопису. Постаць святого зображено фронтально у митрополитичому облаченні: світло-зелений сакос, білий підризник із

червоно-чорною вишиваною смугою низу. Елемент вишивки несе українську національну традицію. У правій руці митрополита – двосвічник, у лівій – хрест. Білий колір в іконі символізує божественну енергію, непорочність, світло-зелений – земну місію святого в охрещенні Русі, яку можна порівняти з весняним пробудженням на наших землях. Святий підняв очі вгору й молиться за руський народ. Образ святого демонструє строгість, фундаментальність, що притаманне стилю класицизму. Ретельно промальовано світлотінь з найтоншими переходами. Попри ідеалізованість, образ святого сприймається людяним, земним. Живопис хоча стриманий, та все ж дихає правдивістю природи.

Золочене тло і німб щедро орнаментовані. Вони вказують на красу райського життя. Передано портретні ознаки святого: худорлявість, сиве волосся, благородні, витончені риси обличчя. Святий – у молитовному стані, наче поза земним існуванням, тобто перед престолом Божим.

Лариса ОБУХОВИЧ,
художниця-реставраторка обласного
краєзнавчого музею

У Нововолинському деканаті

21 серпня на кордоні між Україною та Республікою Польща, на понтонному мості через Західний Буг між селами Кречів і Крилів, удруге відбулися Європейські дні добросусідства «Кордон 835». У програмі було передбачено й спільну молитву. У ній взяли участь священнослужителі Православної, Греко- та Римсько-Католицької Церков. За благословінням архієпископа Луцького і Волинського Михаїла нашу єпархію представляв декан протоієрей Стефан Фультмес.

25 серпня архієпископ Михаїл у співслужінні з настоятелем парафії Архістратиґа Михаїла в Нововолинську протоієреєм Михайлом Нідзельським та іншими священнослужителями освятив нове приміщення місцевої шахти № 10. Вітаючи присутніх із завершенням чергового етапу будівництва шахти, владика зазначив, що коли людина – з Богом, то їй підвладні будь-які труднощі на життєвому шляху. Якщо ж людина живе без Бога й розраховує лише на власні сили, зазвичай помічає: проблему, яка стоїть перед нею, самотужки здолати неможливо. Тож за все, що робимо, ми повинні завжди дякувати Богові, покладаючись на Його поміч. Бо подяка – це своєрідне благословення для того, хто трудиться.

28 серпня, на Успіння Пресвятої Богородиці, напередодні Дня шахтаря, у нововолинському Свято-Духівському соборі, як і щороку, відслужено панахиду по всіх трагічно загиблих вуглекопах державного підприємства «Волиньвугілля». Помолитися за упокій колег, рідних і близьких прийшли директори шахт, керівники виробничих дільниць, профспілкові лідери, шахтарські родини, зокрема діти померлих гірників. Панахиду відправив клірик парафії священник Іван Боровий.

29 серпня, на День шахтаря й день міста (цього року це ще й 60-ліття Нововолинська), декан, настоятель собору Святого Духа протоієрей Стефан Фультмес взяв участь в урочистостях із цієї нагоди. З рук міського голови Віктора Сапожнікова душпастир отримав нагороду – ювілейну медаль «За заслуги».

6 вересня відкрито сайт парафії Архістратиґа Михаїла в Нововолинську: Serkva-nv.com. Про це інформаційній службі єпархії повідомив клірик парафії священник Олексій Гольчук. На сайті вже є чимало цікавого та корисного. Зокрема, у рубриках «Новини» й «Огляд ЗМІ» можна ознайомитися з вістями, устроєм, святами нашої Церкви. Розділ «Публікації» додасть вам наснаги від читання духовних творів. У «Галереї» за допомогою фотоілюстрацій можна довідатися про життя парафії. Рубрика «Відповіді священника» допоможе тим, хто потребує глибокої, змістовної відповіді на запитання щодо релігії, християнського вчення та повсякденного життя. Тож читайте, переказуйте іншим!

У Цуманському деканаті

22 серпня декан, настоятель парафії Святого Йоана Хрестителя в Цумані протоієрей Тарас Манелюк на прохання селищного голови Олександра Кобилана освятив гранітну плиту і відслужив заупокійну літію на могилі полковника Української Народної Республіки Данила Лучка. Разом із ними молилися голови Ківерецької райдержадміністрації Леонтій Кричків, райради Андрій Манько та інші миряни.

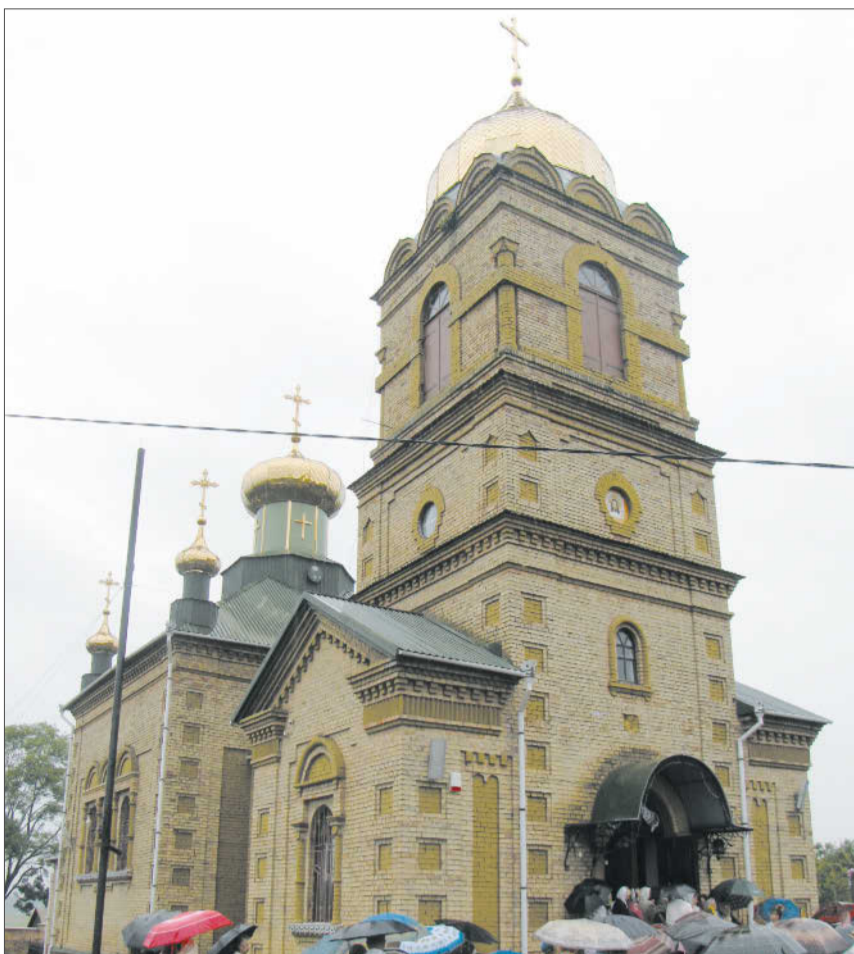
Полковник кінного корпусу Данило Лучко був одним із керівників армії УНР під час боротьби з польськими й більшовицькими загарабниками у 1918–1921 роках. Кошти на відновлення пам'ятника пожертвували депутати районної та селищної рад, районний осередок Української народної партії, місцевий підприємець Володимир Дуб.

Фестиваль дзвонарів

22 серпня населений монастиря Святителя Миколая Чудотворця у с. Жидичин ієродиякон Пимен (Мартинів) на запрошення директора історико-культурного заповідника «Старий Луцьк» Тараса Рабана взяв участь у фестивалі дзвонарного мистецтва «Благовість Волині». Від Київського Патріархату показати свою майстерність зголосилися також Олексій Фабрис із Харкова та Іван Сорока з с. Липно Цуманського деканату (Ківерецький р-н). За словами о. Пимена, цього року розміщення дзвонів була впорядковано за ростовською системою, що дало змогу чіткіше розрізнити талант кожного з учасників.

Закінчення на 6 стор.

СВЯТИНИ ВОЛИНИ

Нове життя святині

15 серпня наш архієпископ освятив новий храм Апостолів Петра й Павла в с. Римачі Любомльського деканату. Цей дім Божий має непросту історію. Настоятель священик Роман Ставінський розповів інформаційній службі єпархії, що Римачі за Польщі були населені переважно поляками. 1933 року за кошти ксьондза Станіслава Брайчевського тут спорудили досить великий костел. Але після Другої світової війни між Польщею, що почала будувати соціалізм, і Радянською Україною було здійснено обмін польським і українським населенням, тож у Римачах поляків майже не залишилося. Зрозуміло, що «совєти» костел закрили, а церкви не відкрили. Згодом у цьому приміщенні був клуб, млин, зерносклад. Певний час мури стояли пустою.

У 1999 році поляки Римачів зорганізувалися в римсько-католицьку громаду. До них стали навідуватись одновірці з Польщі. Храм було частково відремонтовано. Проте сьогодні кільком католикам уже не під силу утримувати таке велике приміщення, продовжувати капітальний ремонт. 2008 року в селі створилася парафія УПЦ Київського Патріархату, тож католики й православні дійшли порозуміння про спільне використання святині. Від 15 травня 2010 року тут постійно відбуваються православні служби, а в разі потреби (відпустивий празник, похорон тощо) – римсько-католицькі. Православна громада продовжує ремонтувати храм.

Парафіяни радо вітали високопреосвященного владика Михаїла, декана протоієрея Віктора Возняка, інших священнослужителів. Архієрей очолив Божественну Літургію, хресний хід навколо церкви, нагородив благословенними грамотами кількох найбільш активних парафіян: Анатолія Тарасюка, Івана Самолюка, Дмитра Мирона, Петра Бручка, Тетяну Шнайдер, Галину Шостак.

Бути цілителями

9 серпня парафія Великомученика і цілителя Пантелеймона в с. Рованці (Гнідава) Луцького районного деканату відзначила престольне свято, 110-ту річницю церкви й 115-ліття храмової ікони. Настоятель, парафіяльна рада запросили всіх бажаючих розділити радість торжества. Прибуло чимало вірних, чимало гостей.

Божественну Літургію очолив архієпископ Луцький і Волинський Михаїл, служили також луцький районний декан протоієрей Володимир Присяжнюк, настоятель протоієрей Сергій Коць та інше духовенство. У проповіді владика наголосив, що зцілення тілесного ми просимо в Господа за молитвами святого Пантелеймона, зцілення ж духовне залежить від того, як ми вміємо прощати ворогам нашим. «Сьогодні, одразу ж після цієї Відправи, підійть до свого кривдника й помиріться. Підійть до того, кого скривдили, й перепросіть. Бо, за словами Творця, милосердя, взаємопрощення – то найкраща жертва. І так ми поллємо цілющою оливи на рани наших душ».

Віктор ГРЕБЕНЮК

Підтримують гарну традицію

Успіння Пресвятої Богородиці віддавна особливо вшановується в чернечих обителях. Саме тому до відправи монахами зворушливого чину – похорону плащаниці Божої Матері бажають долучитися багато вірян. Ось і в чоловічому монастирі Святителя Миколая Чудотворця в с. Жидичин Ківерецького деканату 29 серпня це дійство вперше пройшло особливо врочисто.

Монастирський домовий храм Преподобного Миколи-Святоші, князя луцького, був ущерть наповнений богомільцями. Вони прийшли й приїхали звідусіль, навіть із Київщини. Декілька мирян покинули весілля, аби побувати на цій прощі. Після молебню, який очолив намісник ігумен Константин (Марченко), хресний хід на чолі з собором священнослужителів із Луцька, Луцького районного й Ківерецького деканатів, рушив до скиту Святого Духа, розташованого за селом. Діти посипали дорогу квітками, хор виконував піснеспіви. Тригодинна служба пройшла на одному диханні.

Наприкінці отець Константин виголосив проповідь. «Людський гріх – причина розп'яття Христа і співстраждання Його Матері. Тож коли ми грішимо, то щоразу знов розпинаємо Ісуса й завдаємо болю Богородиці. Тому щоразу задумаймося про це, коли диявол спокушає нас до переступу Божої волі», – зазначив ігумен.

Віктор ГРЕБЕНЮК

Свято в Тростянці

22 серпня єпархія відзначила свято Тростянецької чудотворної ікони Божої Матері «Одигітрія». Щороку в неділю перед Успінням Пресвятої Богородиці воляни вшановують цю велику святиню.

Цього дня у храмі Святої Трійці с. Тростянець Ківерецького деканату відправили урочисту Божественну Літургію, яку очолив архієпископ Михаїл. З ним співслужили декан протоієрей Іван Семенюк, маневицький декан протоієрей Андрій Закидальський, настоятель священик Сергій Ледвовк та інше духовенство. Після Служби Божої було відправлено хресний хід навколо церкви й молебень перед образом.

Під час Богослужіння високопреосвященний вручив церковні нагороди благодійникам. Зокрема, орденом великомученика Юрія Переможця відзначено директора підприємства «Сяйво» Сергія Мосійчука.

Наприкінці святкування о. Сергій подякував усім, хто прибув розділити радісну подію, особливо близько сорока учасникам пішого паломництва з Луцька, Ківерець, селища Колки Маневицького деканату та інших населених пунктів (деякі прочани вирушили в дорогу ще напередодні).

«Одигітрія» означає «Провідниця», Матір Божа, що веде народ до спасіння. Недарма цю ікону вважають однією з десяти чудотворних, що є в Україні, адже й донині за вірою людською через неї Пречиста Діва здійснює дива.

Валерія ЛЕСЮК

Світлина інформаційної служби єпархії, Ігоря САЦИКА

ХРОНІКА

Закінчення. Початок на 2, 4 стор.

У Локачинському деканаті

22 серпня декан протоієрей Ігор Дружинець з іншим духовенством на прохання голови районної організації Всеукраїнського об'єднання «Свобода» Сергія Лінника відслужив заупокійну літію на могилі воїна УПА, яку нещодавно віднайшли на міському кладовищі. Повстанець Дмитро Вознюк – юнак, що загинув 1942 року в Локачах, віддавши своє життя за волю й незалежність України.

28 серпня, на свято Успіння Пресвятої Богородиці, у с. Затурці урочисто освятили хреста, який стоятиме на центральному куполі нового храму Преподобної Параскеви Сербської. Хресний хід від старої церкви й освяту очолює о. Ігор, із ним співслужили настоятель парафії священник Василь Кравець та місцеві душпастирі. Під час відправи декан виголосив проповідь про те, чому потрібно освячувати хрести.

У Братстві

26 серпня Волинське крайове братство Святого апостола Андрія Первозваного (Луцьке Хрестовоздвиженське) з благословіння архієпископа Луцького і Волинського Михаїла звернулося до обласної ради про допомогу в завершенні братського некрополя і музею Братства.

Цьогоріч волинські братчики закінчили ремонт приміщення, де буде Музей історії Братства. Нині першочергове завдання – впорядкування захоронень перших братчиків у підземеллі церкви, а їм понад 300 років. Торік, щоб очистити крипту, із нього винесли вручну десятки тонн сміття, а останки склали. Тепер планують розпочати другий етап робіт, облагородити територію, щоб уже цього року відкрити єдиний Братський Хрестовоздвиженський музей-комплекс.

Тому Братство звертається по допомогу до всіх небайдужих. Кошти на добру справу можна переказувати на банківські реквізити: Волинське крайове братство Святого апостола Андрія Первозваного, р/р 26004070284651 у ЛОФ АКБ Укрсоцбанк, МФО 325019, код ЄДРПОУ 21733563. Пожертви можна надсилати також поштовим переказом на адресу: 43016 м. Луцьк, вул. Кондзелевича, 5, голові Братства Андрієві Івановичу Бондарчуку або вносити готівкою. Контактні телефони: 24-41-53, (068) 1396987.

Зростаєте духовно!

З нагоди нового навчального року та Дня знань священнослужителі єпархії відвідали багато навчальних закладів, де служили молебні, промовляли настановчі слова тощо.

31 серпня архієпископ Михаїл, декан кафедрального собору Святої Трійці протоієрей Микола Нецькар та інше духовенство побували у Волинському національному університеті ім. Лесі Українки, 1 вересня – у Волинському інституті економіки та менеджменту, Луцькому інституті розвитку людини університету «Україна». Усюди вони відправили молебень перед початком навчання, всюди владика звертався до учасників свята з архіпастирським словом. Найперше, до чого закликав архієрей усіх студентів, – зростати духовно.

Цього ж дня відслужив у Троїцькому соборі молебень для першокурсників Волинської духовної семінарії (ВДС). Із ним співслужили канцлер протоієрей Микола Цап, ректор протоієрей Ігор Швець, нововолинський декан протоієрей Стефан Фультес, інші священнослужителі. Вітаючи вихованців, архієпископ Михаїл зазначив, що Сам Господь благословив їх трудитися на духовній ниві.

З нагоди початку навчання у ВДС до Луцька з Канади прибула меценат нашої духовної школи Любов Василів-Базюк, яка передала власні кошти на щорічні премії кращим семінаристам.

1 вересня о. Микола Цап взяв участь в урочистості Луцького кооперативного коледжу Львівської комерційної академії. Вітаючи присутніх, душпастир зазначив, що в час високого науково-технічного прогресу ми повинні жити за Божими заповідями.

Інформаційна служба єпархії

Докладніше про ці та інші події – на офіційному сайті Pravoslavja.lutsk.ua

СВЯТИНИ ВОЛИНИ

СЛАВА І РУЙНОВИЩЕ

Колись добре відомий Загорівський чоловічий монастир Різдва Пресвятої Богородиці потребує відродження

Ця обитель знаходиться в с. Новий Загорів Локачинського р-ну. Про заснування і початковий період її історії дані відсутні. Більшість дослідників заснування монастиря відносять до поч. XV ст. Відомо, що 1492 р. шляхтич Олександр Загорівський пожертвував для обители дзвона із написом: „З ласки Божої я, Олександр Юрьевич Загорівський із женою своєю Настасією, літа 3 тися (7000 р. від створення світу, тобто 1492) придалисмо сей звон к монастирю в Загорові ку чти ку хвалі Пречистой Божии Матери“. Першим відомим нам настоятелем був Діонісій, який став ігуменом 6 жовтня 1583, а до цього був священником Успенської церкви в с. Загорів.

Протягом XV–XVII ст. село й монастир належали панам Загорівським. 1566 р. закладено мурований храм. Тут діяв скрипторій (рукописна майстерня), було п'ятнадцять поховань, дев'ять із яких належали патронам монастиря Загорівським або їхнім родичам; шпиталь, друкарня та іконописна майстерня. В 1622–1624 рр. у монастирі перебували мандрівні друкарі Павло-

Домжив (Люткович) і Сильвестр, на думку деяких дослідників, вони ж ченці Загорівської обители. Двічі (1696–1722) тут працював Іов Кондзелевич. Виготовлено такі рукописні книги: Пролог (1530), Мінея (1536, 1585, 1639), Апостол (1554), Євангеліє (1567).

Про чисельність чорноризців маємо лише одну згадку 1662 р.: в монастирі перебували ігумен і 12 послушників.

1710 р. монастир і братство разом з ігуменом Лаврентієм Драгинським прийняли унію: від 1824 (за іншими даними 1839 р.) – знову православний.

Станом на 1908 р. мав три храми: головний Різдва Пресвятої Богородиці, теплий Трьох Святих, прибудований у 1788 разом з монашими келіями, і Воздвиження Чесного Хреста. У соборі перебувала місцевошанована давня Загорівська чудотворна ікона Пресвятої Богородиці в шаті XVIII ст. У монастирі зберігалася 57 давніх рукописів і 42 стародруки, передані згодом до древлехранилища Волинської єпархії. До нашого часу дійшло багато свідчень про числен-

ні пожертви на монастир, який упродовж першої половини XVII ст. дуже шанувався місцевим людом.

У 1921–1939 рр. обитель перебувала в юрисдикції Римсько-Католицької Церкви. 10–11 вересня 1943 р. у стінах обители проти німецьких загарбників тримала оборону чота УПА, в результаті чого монастир зазнав великого руйнування. У 1939–1961 рр. монастир на правах парафіяльного храму діє як православний, спочатку в складі Польської Автокефальної Православної Церкви, пізніше РПЦ.

Після тридцятирічної перерви колишню теплу Трьохсвятительську церкву відреставровано, 1991 р. освячено як храм Різдва Пресвятої Богородиці УПЦ Київського Патріархату. Проте загалом стіни давньої обители ще стоять напівруїною, чекають добродійників, роботящих рук і відданих сердець, постійної чернечої молитви.

Протоієрей Микола ЦАП, канцлер єпархії, викладач Волинської духовної семінарії.

Головний храм (собор) Різдва Пресвятої Богородиці в однойменному Загорівському чоловічому монастирі приблизно 1918 р. та нині Світлина з колекції філокартиста Віктора Літвечука й сайту Mr-brut.livejournal.com

ПІЗНАЄМО БІБЛІЮ

ТРЕТІЙ ДЕНЬ

І сказав Бог: нехай збереться вода, що під небом, в одне місце, і нехай з'явиться суша. І стало так. [І збиралася вона під небом у свої місця, і з'явилася суша.] І назвав Бог сушу землею, а зібрання вод назвав морями. І побачив Бог, що це добре. І сказав Бог: нехай вирощує земля зелень, траву, що сіє насіння за [родом і за подобою своєю, і]

Творенням третього дня Мойсей вказує нам на виникнення й удосконалення нашої планети.

«І сказав Бог: нехай збереться вода, що під небом, в одне місце, і нехай з'явиться суша... І назвав Бог сушу землею, а зібрання вод назвав морями...». Творчу дію третього дня можна уявити собі ось так. Земля все ще була суцільною водною поверхнею. Води ще не було в тім вигляді й хімічному складі, як ми тепер її знаємо. Отже, творчим словом Господнім безформна та невпорядкована речовина нашої планети була перетворена на два види: було створено воду і сушу. Остання відразу ж утворила на своїй поверхні різні водойми: річки, озера, моря тощо. Тобто земля, створена з первісної невлаштованої матерії, отримує більш визначений вигляд: «вода, що під небом», збирається у зібрання свої, тож виникають різноманітні вмістилища води і з'являється суша з материками, островами, горами тощо. Святе Писання неодноразово прославляє цю дію як чудо творчої сили.

Але існує й інша думка щодо появи суші. Сучасний теолог-біблеїст Дмитрій Щедровицький стверджує, що, за переданням, первісна суша являла собою єдиний материк. Він був круглої форми і лише пізніше розділився на різні частини. У центрі цього круглого єдиного материка знаходилась Свята Земля – майбутня країна Ізраїль. Її середнє положення зумовлене тим, що з самого початку призначалося для проголошення Слова Божого.

Планета наша одяглась прозорим шаром атмосферного повітря; з'явилися гази з їх чис-

ленними сполуками. Сучасні богослови говорять, що спочатку Бог Своєю силою створив із водню ядро Землі. У процесі ядерної реакції утворилися хімічні речовини, мінерали, гірські породи, з яких було створено мантію і літосферу. Бог вклав у надра Землі корисні копалини. На полюсах Господь влаштував «сховища» води, а кругообіг поверхневих вод створив для постійного забезпечення царств рослин і тварин прісною водою та для зрошення землі.

«І сказав Бог: нехай вирощує земля зелень, траву, що сіє насіння за [родом і за подобою своєю і] дерево плідне, що приносить за родом своїм плід, у якому насіння його на землі». З появою суші стало можливе життя рослин. Інші умови для існування рослинного царства вже були – світло, теплота, повітря, вологість. Особливим повелінням Творця на землі з'явилася рослинність. Те, що від початку створювалися зелень, трава, дерева, означає, що послідовність творення світу відбувалася від простіших форм рослинного життя до складніших. Помічаємо тут і порядок створення різноманітних видів рослинності, які повністю відповідають даним сучасної геології: спершу зелень і трава (геологічна папороть), згодом рослини квітучі (лілії), і наостанок дерева (первісні кущі й дерева). Проте існує й інше тлумачення виникнення рослин.

що «сіють насіння за родом і подобою» (різноманітні злаки); плодів дерева (вищі рослини).

Деякі богослови стверджують, що хоча рослинність і розвивалася під впливом первісного світла, але її розвиток за таких умов не міг відбуватися з такою правильністю й доцільністю, яка спостерігається в ній тепер. Велика розмірами, вона була бідною формами й барвами. Буяла лише зелень: ані квітки, ані якогось плоду не зустрічається у пластах кам'яновугільного періоду. Вона, вочевидь, потребувала доцільно розподіленого світла теперішніх світил. Йоан Золотоустий говорить: «Хто б не казав, що для росту рослин необхідне сонячне проміння, та Святий Дух показує нам, що первісне насіння проростає на землі лише за повелінням Господнім, ще до появи Сонця, Місяця та інших небесних тіл». На сьогодні науковцями доведено, що ніякі природні хімічні процеси не могли б самостворитися в рослинах, тому ці дії є прямими підтвердженням найвищого розумного задуму Творця.

«...і побачив Бог, що це добре». Давньоєврейське слово «добре» означає гармонію, досконалість, тобто мова йде про придатність Землі для майбутнього існування на ній живих істот.

дерево плідне, що приносить за родом своїм плід, у якому насіння його на землі. І стало так. І виростила земля зелень, траву, що сіє насіння за родом [і за подобою] її, і дерево [плідне], що приносить плід, у якому насіння його за родом його [на землі]. І побачив Бог, що це добре. І був вечір, і був ранок: день третій (Бут. 1:9–13).

У даному варіанті рослинне царство поділяється на три види: травний (зелень, трава); рослини,

Святитель Йоан Золотоустий говорить: «Оскільки немінна людська природа була ще не в змоззі достойно похвалити творіння Божі, Писання наперед показує нам, як вони були схвалені Самим Господом».

«І був вечір, і був ранок: день третій». Йоан Золотоустий тлумачить, що Мойсей не випадково говорить одне і те ж. Це робиться для того, щоб не порушувати порядку, щоб із певністю сказати: вечір – то кінець світла і початок ночі, а ранок – кінець ночі й повнота дня.

Вказуючи на утворення землі в третій день, Мойсей не згадує про те, чи здійснювалось одночасно зі створенням нашої планети утворення інших світових тіл. Але у зв'язку з тим, що в описі другого й четвертого днів говориться про дійство Творця в цілому світотворенні, та що Земля становить дуже малу частину Всесвіту, можна думати, що творча дія на третій день не обмежувалась однією Землею, але й інші однорідні з нею тіла небесного простору отримали в цей день більш визначене утворення, власне ім.

«Браття, дивімося на рослини й учімося. Який Всемогутній Отець наш у цих рослинах! Кожна травиця, кожен листок, кожна квітка ніби шепочуть нам: „Ось тут Господь!“ Розглядайте, браття, премудру будову рослин і пізнавайте в них Бога», – звертається до нас праведний Йоан Кронштадтський.

Священик Микола ЛЕСЮК
Гравюра Ю. Ш. Карольсфельда

Не розумієте деяких місць у Святому Письмі? Бажаєте ґрунтовних пояснень окремих цитат із Біблії? Звертайтеся до редакції: (0332) 72-21-82, pres-sluzhba@ukr.net

БУДЬМО ПИЛЬНІ!

НЕ ПРОСИ ДОПОМОГИ У ДЕМОНИВ

Багато так званих цілителів – не від Бога. Треба остерігатися їх!

Скільки разів кожен із нас опиняється на роздоріжжі і змушений вибрати шлях вирішення своїх проблем. Церква Христова пропонує нам непростий, але надійний шлях: просити допомоги у Творця. «Просіть – і буде вам дано, шукайте – і відчинять вам», – читаємо в Євангелії від Матфея. Безумовно, це потребує певних духовних і фізичних зусиль, терпіння. Це дорога, яка проходить через храм, Сповідь, Причастя, молитву, піст, інші важливі для кожного християнина моменти, і приводить нас до Всевишнього, Який є Джерелом щастя і спасіння.

Є й інша дорога – «широка», котру, як читаємо в книзі Буття, запропонував диявол Єві у раю: «Будете, як боги, що знають добро і зло». Це спокуса володіння «таємними знаннями», шлях магії й чаклунства. На жаль, цей на перший погляд «простий» і «надійний» шлях вибирає сьогодні багато людей. У Євангелії від Матфея Спаситель дає вичерпні пояснення, куди приводить кожна з цих доріг. «Входьте вузькими воротами, бо просторі ворота і широка дорога ведуть до погибелі, і багато хто йде ними. А вузькі ворота і тісна дорога ведуть у життя, і мало тих є, хто знаходить їх». Прислухаймося до слів Бога, які линули до нас зі сторінок Біблії: «І якщо яка душа звернеться до тих, хто викликає мертвих, і до чаклунів, щоб блудно ходити услід їм, то Я зверну лице Моє на ту душу і знищу її з народу її» (Левит – Третя книга Мойсея). На підтвердження цього послухайте приклад з моєї священничої практики.

П'ятниця. У двері постукав знайомий чоловік із сином. «Отче, нам терміново потрібно відслужити молебень! – перебивши подих, сказав він. – Бо сьогодні їдемо на Закарпаття до цілителя». І розповів дивну історію.

Минулого тижня за порадою знайомих він вирішив повезти хворого сина до знахаря. Не вдаючись у деталі цієї поїздки, оповім лише про те, що мене зацікавило. Знахар сказав їм, що потрібно приїхати ще раз, але перед тим відслужити молебень і привезти освяченої води. На перший погляд, усе гаразд. Коли вони вже їхали додому, мій знайомий згадав про мене і вирішив, що відслужити молебень треба у нашому храмі. Дивно, але як тільки подумав про це – машина стала некерованою і вони пережили жахливу аварію. Автомобіль був розбитий ущент, а вони – залишилися неушкодженими. Саме цим пояснював мій знайомий те, що вони приїхали до мене в

день, коли вже потрібно було знову їхати до знахаря, адже ця аварія спричинила багато проблем. Я розумів, що переконувати чоловіка не їхати – марно, адже він був упевнений у «чудесних» здібностях шептуна. Коли ми прийшли у храм, з'ясувалось, що ні в мого знайомого, ні в його сина і водія немає натільних хрестиків, тому перш за все я надів на них хрестики. Потім ми приклались до Почаївської ікони Божої Матері і проспівали молитву «Під Твою милість». Мої знайомі поспішали. Доручивши їм опіці Богородиці, я дав їм часточку артоса (хліб, що освячується на Пасху) і свяченої йорданської води й попросив, щоб син мого знайомого після приїзду до знахаря спожив артос і запив йорданською водою, а також щоб вони дорогою читали молитви. Благословивши їх на дорогу, я пішов додому.

Через декілька днів знайомий зателефонував і попросив зустрітись. І ось що розповів. Коли приїхали до ворожбитя, то той навідріз відмовлявся прийняти їх. І лише зважаючи на наполегливі прохання, погодився, але тільки після заходу сонця і лише його самого, а сина, котрий спожив артос із йорданською водою, не захотів навіть бачити. Знайомому ж цей «цілитель» сказав, що він не може допомогти його синові, бо чув «голос», який сказав йому, що ця сім'я, мовляв, проклята і він накликав на себе велику біду. «Голос» повідомив «цілителя», що, допомагаючи моєму знайомому, він накличе на себе гнів «бога».

Хочеться запитати, що це за «бог», котрий боїться пасхального хліба і йорданської води. Подумаймо, чи не один і той самий «голос» спокусив Єву в раю і «допомагає» сучасним «цілителям». «...Не всякому духу вірте, але випробуйте духів, чи від Бога вони, – пише апостол Йоан Богослов у Першому соборному посланні, – тому що багато лжепророків появились у світі». Дорога до здоров'я для душі і тіла лежить не через дім «цілителя», а через храм Божий. Дорога не проста, але вірна.

Протоієрей Михайло БУЧАК,
капелан Волинського національного університету
імені Лесі Українки,
настоятель парафії Покрови Пресвятої Богородиці
в с. Маяки (Княгинінок) Луцького районного деканату
Ілюстрація Ольги ЖУРБИ

